

Հայաստանում հանածո վառելիքի սուբսիդավորման վերաբերյալ խորհրդակցություն ԿՉՆ հաշվետվությունների շրջանակում

Օրակարգի նախագիծ

16 նոյեմբերի 2021թ

8:00-10:30 (Փարիզ) | 11:00-13:30 (Երևան)

Գրանցվել [Այստեղ](#)

Ընդհանուր տեղեկություններ

Հանածո վառելիքի սուբսիդավորման (ՉԿՍ) բարեփոխումներն ու փուլային վերացումն ընկած են կլիմայի փոփոխության դեմ պայքարի և ածխածնի զրոյական արտանետումների ապահովման հիմքում: Տարբեր բացասական ազդեցությունների արդյունքում ՉԿՍ բարեփոխումները նույնպես դարձել են Կայուն զարգացման թիվ 12 նպատակի («Պատասխանատու սպառում և արտադրություն») թիվ 12.с թիրախն ու 12.с.1 ցուցանիշը, որոնք պահանջում են անարդյունավետ, տնտեսապես վատնող և էկոլոգիապես վնասակար ՉԿՍ-ների ռացիոնալացում և փուլային վերացում:

Միավորված ազգերի Շրջակա միջավայրի ծրագիրը (ՄԱԿ-ի ՇՄԾ, UNEP)՝ որպես ԿՉՆ-ների պահպանման պատասխանատու, մշակել է մի ձևանմուշ, որը թույլ է տալիս երկրներին ներկայացնել ԿՉՆ12-ի և հարակից 12.с թիրախի և 12.с.1 ցուցանիշի վերաբերյալ զեկույց: Հաշվի առնելով այն, որ առաջին անգամ է երկրներից պահանջվում ներկայացնել զեկույց նշված թիրախի և ցուցանիշի վերաբերյալ, ինչպես նաև հաշվի առնելով կադաստրի տվյալների իր բազայի (<https://www.oecd.org/fossil-fuels/data/>) միջոցով ՉԿՍ-ի բաղաբաղականության միջոցառումների մշակման գործում ՏՀԶԿ-ի փորձը՝ ՄԱԿ-ի ՇՄԾ-ն, ՏՀԶԿ-ի հետ սերտ համագործակցությամբ, առաձևացրել է փորձնական երկրներ՝ հաշվետվության ձևանմուշը փորձարկելու և դրա լրացման մեխանիզմի վերաբերյալ դիտողություններ և առաջարկություններ ներկայացնելու համար:

ՏՀԶԿ-ի վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ Արևելյան գործընկերության (ԱԼԳ) բոլոր երկրներից Հայաստանն առավել զգալի առաջընթաց է գրանցել էներգետիկ ոլորտին ուղղվող սուբսիդիաների վերացման և փուլային հրաժարման գործում: Հայաստանն ունի ամենաքիչ թվով (6) սուբսիդավորման սխեմաներն ու պետական աջակցության ամենացածր մակարդակը, որը 2019 թվականին կազմել է 5 մլն. ԱՄՆ դոլար՝ 2014 թվականի 42 մլն. ԱՄՆ դոլարի համեմատ:

Հաշվի առնելով հանածո վառելիքի սուբսիդավորման բարեփոխումներում Հայաստանի հաջողությունը և ՄԱԿ-ի ՇՄԾ-ի շահագրգռվածությունը՝ փորձարկել հաշվետվության ձևանմուշը նաև ՏՀԶԿ-ի անդամ չհանդիսացող երկրում, Հայաստանը առաջարկվել է որպես շատ լավ թեկնածու, որը կարող է ներգրավվել ՄԱԿ-ի ՇՄԾ-ի և ՏՀԶԿ-ի աշխատանքների շրջանակում փորձնական երկրների խմբում: Չեկույցի պատրաստումն ու ներկայացումը կնպաստի միջազգային ասպարեզում Հայաստանի հեղինակության բարձրացմանը:

Այս նախագիծը ֆինանսապես աջակցվում է Գերմանիայի շրջակա միջավայրի, բնության պահպանության և միջուկային անվտանգության դաշնային նախարարության կողմից, որը տրամադրվել է իր Միջազգային կլիմայի նախաձեռնության միջոցով: Այս աշխատանքը սերտորեն կապված է ԵՄ կողմից ֆինանսավորվող «ԵՄ-ն հանուն շրջակա միջավայրի» (EU4Environment) ծրագրի հետ, որը, ի թիվս այլոց, աջակցում է ԱԼԳ երկրներում հանածո վառելիքի սուբսիդիաների բացահայտմանը, չափմանը և ՏՀԶԿ ՉԿՍ-ների տվյալների շտեմարանում դրանց ընդգրկմանը:

Հանդիպումների նպատակները, ակնկալվող եւ ստացված արդյունքները

Հանածո վառելիքի սուբսիդավորման վերաբերյալ զեկույցի պատրաստման գործընթացը համաձայնեցնելու նպատակով ՏՀԶԿ-ն կազմակերպում է համատեղ խորհրդակցություն մասնակից բոլոր պետական գերատեսչությունների հետ: Խորհրդակցության հիմնական նպատակն լինելու է.

- Ներկայացնել ԵՄ ԱԳ տարածաշրջանում, այդ թվում՝ Հայաստանում հանածո վառելիքի սուբսիդավորման հետ կապված ՏՀԶԿ-ի աշխատանքի հիմնական արդյունքները և քննարկել ՀՎՍ-ների բարեփոխումների գործում Հայաստանի առաջընթացը
- Հստակեցնել Հայաստանում ՀՎՍ-ների բացահայտման և չափման հետ կապված բոլոր մեթոդաբանական խնդիրները
- Ներկայացնել և քննարկել ԿԶՆ-ին առնչվող ՀՎՍ-ների վերաբերյալ հաշվետվության ձևանմուշը լրացնելու Հայաստանի փորձը և համաձայնեցնել զեկույցի վերջնական տարբերակը, որը կարող է ներկայացվել ՄԱԿ-ին
- Հստակեցնել զեկույցը ՄԱԿ-ին ներկայացնելու գործընթացը և որոշել պետական այն կառույցը, որը կղեկավարի գործընթացը և հետագայում կապ կպահպանի ՄԱԿ-ի ՇՄԾ-ի հետ:

Օգտակար տեղեկություններ

Խորհրդակցությունը կանցկացվի վիրտուալ՝ ZOOM հարթակի միջոցով, 2021 թվականի նոյեմբերի 16-ին և կսկսվի Երևանի ժամանակով ժամը 11:00-ին: Այն կանցկացվի անգլերեն լեզվով, կտրամադրվի նաև հայերեն թարգմանություն: Փաստաթղթերի նախագծային տարբերակները կներկայացվեն անգլերեն և հայերեն լեզուներով:

Կոնտակտներ՝

Նելի Պետկովա
տնտեսագետ/բաղաբական վերլուծաբան
Nelly.petkova@oecd.org

Ջոնաթան Ռայթ
Նախագծի ադմինիստրատոր
jonathan.wright@oecd.org

Օրակարգի նախագիծ
Հայաստանում հանածո վառելիքի սուբսիդավորման վերաբերյալ՝ ԿԶՆ հաշվետվությունների շրջանակում խորհրդակցության

Երեքշաբթի, 16 նոյեմբերի 2021

Ժամ	Քննարկվող հիմնական հարցերը
11.00 – 11.15	<p>ՏՀԶԿ-ի ներկայացուցչի ողջույնի խոսքը <i>Քշիշտոֆ Միխայլակ, Ծրագրի ավագ կառավարիչ, Կանաչ սննի և գործադ հարաբերությունների բաժին, շրջակա միջավայրի տնօրինություն (ՇՄ/ԿԱԳՀ), ՏՀԶԿ</i></p> <p>Մասնակիցների ներկայացման փուլ</p>
11.15 – 11.50	<p>Ինչու՞ է կարևոր ՀՎՄ-ների մոնիթորինգը, եւ ի՞նչ գիտենք ԱԳ երկրներում, այդ թվում՝ Հայաստանում, ՀՎՄ-ների լանդշաֆտի մասին: <i>Նեյի Պետկովա, տնտեսագետ/քաղաքական վերլուծաբան, ՇՄ/ԿԱԳՀ, ՏՀԶԿ</i></p> <p>Դրան հաջորդում է հարց ու պատասխանի փուլը</p>
11.50 – 12.15	<p>ՀՎՄ-ների վերաբերյալ ՏՀԶԿ-ի տվյալների բազան եւ ՀՎՄ-ների չափման հետ կապված հիմնական մեթոդաբանական խնդիրները <i>Մարկ Մայթեո, վիճակագիր, Բնասպասարկության գործունեության և տեղեկատվության բաժին, Շրջակա միջավայրի տնօրինություն (ՇՄ/ԲԳՏ), ՏՀԶԿ</i></p> <p>Հաջորդում է հարց ու պատասխանի փուլը</p>
12.15 – 13.00	<p>ԿԶՆ-ին առնչվող ՀՎՄ-ների վերաբերյալ հաշվետվությունների լրացված ձևանմուշի ներկայացում <i>Տիգրան Սեկոյան, հայաստանյան փորձագետ, և Մարկ Մայթեո, վիճակագիր, (ՇՄ/ԲԳՏ), ՏՀԶԿ</i></p> <p>ԿԶՆ-ին առնչվող ՀՎՄ-ների վերաբերյալ հաշվետվությունների լրացված ձևանմուշի վերաբերյալ դիտողություններ եւ առաջարկություններ <i>Լուրդես Սանչես, քաղաքականության ավագ խորհրդատու և Բնորոնեգիայի Կայուն զարգացման միջազգային ինստիտուտի ղեկավար, (ԿԶՄԲ, IISD)</i></p>
13.00 – 13.15	<p>Զեկույցի պատրաստում ՄԱԿ-ին ներկայացնելու համար եւ գործընթացի իրականացում <i>Հիմանշու Շարմա, Կանաչ հարկաբյուջետային քաղաքականության ցանցի կառավարիչ, Տնտեսական և հարկաբյուջետային քաղաքականության ստորաբաժանում, Տնտեսական բաժին, (ՄԱԿ-ի ՇՄԾ, UNEP)</i></p> <p>Հաջորդում է հարց ու պատասխանի փուլը</p>
13.15 – 13.30	<p>Խորհրդակցության ամփոփում եւ փակում <i>Քշիշտոֆ Միխայլակ, Ծրագրի ավագ կառավարիչ, (ՇՄ/ԿԱԳՀ), ՏՀԶԿ</i></p>